

POOTE DOPO LETA TESALONAika SOSE TAWAKALUBA:TAMO ODODIYA:

¹ Na Polote Sailasiko ba:gala Timotiko, ale la: Tesalonaika sose tawakaluba:tamo ba:moe leta bepoemema:. Ba: hibila, la: hibima: midipa:te Nabiwi Godoko ba:gala Kodawa Ya:su Kelisoko ipuwalo bemedenamata. Wadiyala Godokono malemale komo ba:gala ebeno hete komote la:godolo na:pola:namena:.

Tesalonaika Sose Tawakalubino Hibima: Midi Komo

² Ale hiliyonomo tetelo la: hiliyonomoeno komoma: Godotamo kalakala tabo ba adipate la: toetoe tabamo ba:bo wadiya:paa:latelenakata.

³ Iyo, la:eno hibima: midi ipuwalo kebe hidu komokomo dododilinakuima, ba:gala malemale emalagidolo ipuwalo kebe oko helonomamo dowatinamima, ba:gala ba:ma tetelo la:le kodakodalo ba la:mota:hana Kodawa Ya:su Kelisokono pe komoma: da:latiminama, ale Nabiwi Godokono holoholo hapulu ba:moi komokomo kadodolenaha:.

⁴ Aeno hibima: midipi ekaka:la:, a iya:tawahala Godote ya:lo tetelo la: malemalelo ba emalagidolena la: ba:bo uwatiya:ta la:le ebeno tawakalubima: keda:hanama:.

⁵ Ba:be mabuma: ale Ya:sukunu Hido Tabo la:tamo dadahima:, ba:ba tetelo ba:be tabote

hopo habanapino mulu tabo ga:la ipuwalo kitanuiha:. Ao, ba:be tabote huiyatiya Godokono Gobogoboeno heloamo la:tamo pi, ba:bema: la:le la:eno tepo ipuwalo iya:tawahuimata ba:be tabote Godogodone hibinomolo puluhuku.

Numa:la:, ale la:eno hibima: midi ipuwalo la:kowalubilima: komo hegelalo la: ipuwalo keba ka:na ka:pemedima:, ba:be komo la: iya:tawahala.

⁶ Ba:bene Godokono Gobogobogodone duluhukuna, la:le ba:be kalakalago ebeno Hido Tabo da:lawima, ba:ba tetene tupuimiti hibima: midiha:pa:te koko temeteme la:tamo ba ikalame, la: huiyatiya aeno emede komoma: ba:gala Kodawa Kelisokono emede komoma: a ba:bo ibamia:tenapimata.

⁷ Ba:bema: la:eno ododili komate ba: atumu Ma:sadoniya ba:gala Guliki hoponapa:tamo goma: eda:huya:, la:le keba ka:na kemedenama iba:te ibino hibima: midi ipuwalo ba: ba:ba ka:na na:kemedenamena:.

⁸ Huiyatiya Kodawoeno tabote la:eno ododili ipuwado Ma:sadoniya ba:gala Guliki hoponapi ibi kapiyatamo katoha:, iyo, ba:be tabote geboleno diyamo keba ka:nala:ka: hiya:hiya: muhulu hopamo ba:ba ka:na a:tui, ba:bema: ale ba:bi hoponapa:tamo da:nikulima:, ale tabo olamagimihino iba:te la:eno hibima: midi komo ya:lo ulihuya:.

⁹ Numa:la:, ibi hiliyonomate na:ga:lana, ale Hido Tabo la:tamo dadahima: la:le a kalakalago keba ka:na kuwatiuima, ba:gala iba:te na:kaga:lana, la:le ha:da amiho gobogoboeno ida:da:li adikulame ipuwane Ka:ka:dawa ba:gala

Hibidawa Godoko adikumi komamo keba ka:na kohobila:huima,

¹⁰ ba:gala Godokono Guduti Hunu Habane pema: la:le ba:be komo da:latiminama, iba:te ba:be komoma: atumu na:kaga:lana.

Ba:moe komo ba: hibila, Godote ebino Gudu hoe ipuwane ka:ka:mo adipatiya:, ba:bema: ba:moe Ya:suti a hibima: midipino ka:ka: na:mula:lea:mena, Godogodone da:pemene ba:be konomo mauba komote a puwatekapoma:.

2

Polote Tesalonaika Ko Habalo Godokono Oko Keba Ka:na Kowatinami

¹ Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, la: iya:tawahanomola ale la: ipuwalo oko owatima: da:pelamima: ba:be oko ipuwalo hidohido gaote ikuliya:.

² Ba:gala la: iya:tawahala, ale la:tamo pelameheno dopamo Pilipai habalo hibima: midiha:pa:te a iduduputia:melo temeteme atamo keba ka:na kikaa:mi, ba:bene ale la:eno habamo da:pelamima: ba:bolo komo hiliyonomate atumu a konomamo duhia:mema: ba ewagele, huiyatiya aeno Godote tole komo tama:mo ihatea:mete, ale ebegodone da:pena ba:be Hido Tabo la:tamo hidonomamo ba:bo polamagimima:.

³ Ba: hibila, la:le ba:moe Hido Tabo hibima: komidima: ale la: da:kiyalami, ba:ba tetelo ale hibo gabu ududi komodo ba:gala tepo ipuwoeno keka:keka: ukui komodo ha:da amiho tabo komokomo kaga:laha:.

4 Ao, aeno komo eba ka:naha:, ale huiyatiya tawakaluba:tamo Godokono hibi tabo kapiya bolamagiminakoma:, mabu Godote a ebeno hidohido okopima: ka:milo ebeno Hido Tabo olamagimi oko atamo ikaa:miya:. Ba:bema: ba:be oko owati ipuwalo aeno ukui ba:ma ka:na kitana:ha:, ale tawakalubi ba kalakaluilame iba:te a kawagaminoenama:, a huiyatiya aeno ubi nihatenakoma: Godoko kapiya kokalakaluiminama:, mabu ebete aeno tepo ipuwoeno komokomo hiliyonomo ba ulame ba:bo anagilamelea:menako.

5 Ba:bema: la: iya:tawahala, a la:go ba pemedé ale hunu gabodo la: awagaminalelo la:tamo no-lata tabo kolamagiminakuha: komo ilina ba:gala mani la:godone kuwatema:, iyo, Godote aeno hibi komo atumu iya:tawala aeno tepo ipuwoeno ukuilo ba:bako ha:da amiho komote la:tamo kita-natiha:!

6-7 Numa:la:, ale Kelisokono oelamepima: deda:hanama: ba:be komo koamo emalagidolo-heno ale la: kakiyalamenakuiha: komo hiya:hiya: ilina ba:gala mani atamo dito kikaa:mehoema:, iyo, aeno oko owati ipuwalo ale tawakalubino awagaha komo la:godolo ba:gala komopa:godolo kohowadinakuha:, huiyatiya ale la: hidamo anukulamenapia:ta, menokote ebeno gugudi hidamo danukulamenanako ba:ba ka:na.

8-9 O aeno hibima: midipi ekaka:la:, ale la: konomamo nemalagidolenata, ba:be mabuma: ale Godogodone da:pena ba:be Hido Tabo la:tamo ba ikalame la: mabuma: aeno ka:ka: tama:mo ba:bo miya:tenakuima:. Ba: hibila, aeno

malemale la:tamo deha:potoma: keda:namiha:, ba:bema: ale la: ipuwalo menemene oko ba owati kebe kodakoda komokomo dulamenakuima:, na iya:tawala la: ba:bi komo kadodolenaha:. Iyo, du ba:gala hegela ale aeno kokotamo oko owatihonakuima: a ha:kiya aeno modoboha: komokomo kulamema:, mabu ale Godokono Hido Tabo olamagimi oko la:godolo ba powati ale eta deha:poto temeteme la:tamo kikalamema: ubiha:ma: eda:hanakuima:.

10 Ba: hibila, ale ba:ba tetelo la: hibima: midipi ipuwalo kebe komokomo kododilinakuima: ba:bi komo ba: tuputupu hibinomola, eta kuba ododi komo kapiyate agodolo kitananakuha:. Iyo, la: ba:gala Godoko la:le aeno hidu-talona emede komo iya:tawahonomola,

11 ba:gala la: ba:moe eta komo iya:tawahala, naba:te ibino gugudi keba ka:na kowalubilinaka, ale la: hiliyonomo ba:ba ka:na owalubilinakuya:ta.

12 Numa:la:, komo hiya:hiya: tetelo ale la: hidu tabo komamo ba owalubili la: a:kiyalamenakuya:ta la:le la:eno emede ipuwalo Godokono hidohido ga:limapi gugudima: keda:hanama:, mabu ba:be Kodawate la: ka:lami kekelamenaha: la:le ebano Ko Gawadubu Haboeno konomo a:la:mina komo eba:go kapimilo kolawema:.

13 Ba:bema: wadiyala ale hiliyonomo tetelo Godotamo kalakala tabo ba:ga:lanama:, mabu Godogodone da:pena la:le ba:be tabo agodone dulihuima, ba:ba tetelo la:le hopo lumagino taboma: kaga:lahaa:, huiyatiya la:le kodakodaloo

lawete Godokono hibi tabonomoma: midimata. Ba: hibila, ba:be tabo ba: Godokonola, ba:bema: kebe lumagiti ebe hibima: da:midina, ba:be tabote ebe ipuwalo hidu oko bowatinamene.

Ya:suku Mabuma: Temeteme Komate Tesalonaiaka Hibima: Midipa:tamo Dikulihuya:

¹⁴ Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, Godokono tabote la: ipuwalo oko dowatina, a ba:be komo iya:tawahala mabu ebeno sose tawakaluba:te Yudiya hopoeno hiya:hiya: habahabalo demedehona, ba:bi hibima: midipa:tamo kebe temeteme komate kikulihuya: ba:bi atu komate la:tamo a:kikulihuya:. Iyo, la:eno hoponapa:te la:tamo kebako temeteme kikalameci, dopamo tetelo Yunapino hopolo komopa:te Ya:su Kelisokono ta:matapa:tamo ba:bako atu temeteme beka-ikalamiya:.

¹⁵ Ba:bema: wadiyala la: ba:bi hibima: midiha: Yunapino komo nemalagidolala:, Godokono mauba komote iba:tamo konomamo itana, mabu iba:te tawakalubi biduhilamena ebetamo pelamema!: Iyo, iba:te dopamo Godokono ukui hawakalimipi danakapulamenakui, ba:bene ba:be atu gabodo Kodawa Ya:suku akanakapumiya: ba:gala a ebe hibima: midipi aeno hopone heloamo dito ta:maa:tiya:.

¹⁶ Ba:bene ale aeno hopo miya:pate muhulu hopolo demedehona ba:bi Yuha:pa:tamo tolamete Godokono ka:ka: mula: tabo iba:tamo olamagimi ba netupuimi, huiyatiya ba:bolo komo Yunapa:te a duhia:mema: atumu kewageliya:. Ba:bema: numa:la:, iba:te ba:moe kuititi tetelo ba:moe eta konomo kuba ba ododi Godokono

holoholo hapulu ibino kuba ododili komate a:tabotabohui, ba:moe mabuma: ebno konomo mauba komote iba:tamo ba: a:puluhuku!

*Polote Tesalonaika Sose Tawakaluba:tamo
Gala Toma: Ubi Da:kihatiya:*

¹⁷⁻¹⁸ Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, ale la: da:miya:pali ba:ba tetene tupuimiti ba:ma teta:mo puluhuku, ale tete nanekelelo aeno katene apa:mo hiya:hiya: ba emeda:tepa huiyatiya aeno tepo ipuwoeno ukuilo ale la:go kapiyanomoma: eda:hanatima:. Ba:be mabuma: komo hiliyonomo tetelo ale ubi konomamo ihatenakuima: la:tamo kapimilo pelamete la:eno holoholo gala kakapulamema:, ba:gala komo tetelo na Poloko na ha:kiya pema: ewagelenakuimo huiyatiya Saitanate a na:duhia:menakui.

¹⁹ Ba: hibila, aeno ubi la:tamo konomamo bitana. Numa:la:, la: ba: aeno kalakala komoen mabulata, ba:bema: ale Ya:sukunu pe komo na:latiminama: mabu ale la: ebno holoholo hapulu gala da:kulamemena:, ba:ba tetelo aeno kalakalate konomoma: kakeda:ma:ne. Iyo, ale Saitanatamo alaholoho ipuwalo da:lawima:, la: ba: ba:be wato kikipolata,

²⁰ mabu ale Ya:su Kelisoko ipuwalo ba emeden, la: ba: aeno awagaha komolata ba:gala aeno kalakala mabulata.

3

*Polote Tesalonaika Sose Tawakalubi
Konowalubilima: Timotiko Da:noemiya:*

¹ Numa:la:, ale la:tamo kapimilo pelamema: gabu nipo dohowadima:, ba:bema: aeno

tepo ipuwalo ukui bilibili: ba eda:ha ale na:ga:luima:, “Wadiyala a komopa:te ba:moe A:tenese habalo ba emede,

² a ipuwalo aeno hibima: mididawa ekawi Timotiko kapiya konoemema:nema:.” Ba: hibila, ale Ya:sukunu Hido Tabo dolamagiminakoma: Timotiti ago kapimilo Godokono hidu oko bowatina, ba:bema: ale ebe la:tamo a:poemima: ebete la: ba powalubili la:le hibima: midi ipuwalo kodakodaloo kola:mota:hanama:,

³ mabu a ubihinola hibima: midiha:pino temeteme ikalame komodo la: ipuwalo eta kapiyate kubamo alega. La: iya:tawahanomola ba:mako temetema:te ba: Godokono ubilo a hibima: midipa:tamo pikulinaka,

⁴ mabu a la:go ba pemedé ale la: ba:ma ka:na a:kiyalamia:ta, “Hibima: midiha:pa:godone temeteme komate atamo kopikulima:na:.” Iyo, hibila, ba:ma tetelo la: iya:tawahanomola ba:be komote ba: la:tamo uluhukui.

⁵ Ba:bema: numa:la:, nale ba:moe komo ba emalagidolo Timotiko ba:bema: poemimo, iyo, la: mabuma: nale naeno tepo ipuwalo ukui bilibili: ba eda: ubi ba:bo ihatimo, ebete la:go ba pemedé la:eno hibima: midi komokomo hidamo kopulamelelamema:. Ba:ba tetelo na ubihinola la: komopa:te Saitanakono kuba emogabuimi gabamo da:gudima ebete ba:be komo pumi, mabu ba:mako komote la:tamo nuluhukutale, ale kebe kodakoda oko la: ipuwalo dowatima: ba:be okote dito ba:kubana:!

⁶ Huiyatiya Timotiti la:godone atamo gala da:kapi, ba:ba tetelo ebete la: mabuma: hidonomo

tabo atamo adahi, ba:ma ka:na la:eno hibima: midi komote Godotamo kodakodal o itana ba:gala la:eno malemale komopa:tamo atumu ba:ka:itana, ba:gala ebete a na:pekiyaa:mi la: hiliyonomo tetelo a malemalelo keba ka:na kemalagi-doloeonama, iyo, ale la: ulamema: ubi konomamo dihatenama: la: ba: atumu a ua:mema: ubi na:kihatenamata.

⁷ O aeno hibima: midipi ekaka:la:, Timotiti la:eno hibima: midi komoma: a da:pikiyaa:mi ba:be tabote a hibinomolo a:kalakaluia:mi! Ba:be mabuma: ale aeno menemene komo ba:gala hiya:hiya: temeteme komokomo koamo a:kemalagidola:ma:,

⁸ mabu keba tetelo la: Kodawa Ya:suku ipuwalo kodakodal o da:la:mota:hanama, ale ba:be komo dulima: ba:ba tetelo a ko kalakala lawete aeno emede ipuwalo eta ukui bilibili komote hibilo a:kitanamene.

⁹ Ba:bema: ale Godokono holoholo hapulu da:la:mota:hanama: la: mabuma: aeno kalakala bada konomola:ka!: Iyo, ale aeno kalakala tabo ebetamo ba wadiya:paa:latele,

¹⁰ hegela ba:gala du hiliyonomolo ebe na:toemehonakoma: ebete a gab o diya:tua:memene, ale pelamete la:eno holoholo ba pulame kebe modoboha: komate la:eno hibima: midi ipuwalo da:pola:na ba:bi komokomo kopetuputupuilamema:nema:.

¹¹ Ba:bema: wadiyala aeno Nabiwi Godoko ba:gala aeno Kodawa Ya:suku iba:te gab o na:hiduima:mena: ale la:tamo kopelamema:.

¹² Ba:gala wadiyala Kodawate la:eno tepo ipuwalo ebeno malemale emalagidolo komo

konomoma: na:mida:mene, ba:bene la: ipuwalo etapa:te etapi malemalelo ba emalagidole la:le komo hopo tawakalubi hiliyonomo atumu konomamo bemalagidolenamata, ale la: keba ka:na kemalagidoletana ba:ba ka:na.

¹³ Ba:gala wadiyala aeno Kodawa Ya:suti ba:moe gabodo la:eno tepo ipuwa na:kodakoduilama:mene, ba:bene ebete ebeno talona ta:matapi hiliyonomago gala da:kapemene, ba:ba tetelo la:le aeno Nabiwi Godokono holoholo hapulu tuputupupinomoma: ba eda:ha ba:bo konela:mota:hanama:nemata, mabu la: ipuwalo eta kapiya kubate a:kitanamene.

4

Hibima: Midipa:te Ibino Emede Ipuwalo Godoko Keba Ka:na Na:ka:kalakaluiminamena:

¹ Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, la: dopamo agodone iya:tawahuiimata la:eno emede ipuwalo la: Godoko keba ka:na na:ka:kalakaluimionama, ba:bema: aeno kalakala bitana mabu la: ba: ba:ba ka:na bemedenamata. Ba:bene ba:moe leta kuititi hapulu ale ba:moe komoma: la: Kodawa Ya:sukunu mahilamo gala konomamo na:kakiyalama:ta, wadiyala la: ba:be tuputupu emede ipuwalo ba pola:na la:eno hidohido ododili ipuwalo napepehonala:;

² iyo, ale dopamo Ya:sugodone uwatete la:tamo dikalami ba:bi tutumu tabo komokomo la: iya:tawahala.

³ Ba:bema: la: mabuma: Godokono ubi ba: ba:ma ka:nala, la:le ebeno talona emede

ipuwalo ba pola:na bohele pilo komo ba:gala eta dubuino kamena pilo komo ba:makomako kuba komokomo akododila:la:.

⁴ Wadiyala la: hiliyonomate huiyatiya hidohido ba:gala talona emede ukui kapiya nuwatiya:la:, hiliyonomo tetelo la:eno kateneno kuba ubi komate la:eno tepo ipuwoeno hidu mulu ukui komamo hibilo kopapamila:halenama:.

⁵ Numa:la:, puya:te ibino kateneno hilopo komokomo helonomamo da:ta:matalena ba:bi kuba ododilipa:te Godokono komo iya:tawahaha:, ba:be mabuma: ebe ubihinola la:le ibi huiyama: eda:ha.

⁶ Iyo, la:le hibima: midi ipuwalo kapiya badininipalama: ba eda:hana, modoboha: etate ebeno lumagitamo kateneno kuba hilopo komo ododi, ba:gala modoboha: etate ha:da amiho gabodo ebeno ekawino eta hidu komo pilolo lawe.

Ba: hibila, ale dopamo la: konomamo ba:ma ka:na a:kiyahalamia:ta, puya:te ba:mako kuba komokomo dododilina Godote iba:tamo huiya hibilo kikalamema:ne.

⁷ Numa:la:, Godote a hibima: midipa:te ebeno talona emede ipuwalo kopola:nama: a ya:lo a:ka:miya:, iyo, ebe ubihinola ale kateneno kubakuba ubi komoeno ododili ipuwalo kemedenama:.

⁸ Ba:gala eta komo. Godote ebeno Gobogobo la:tamo nikalamenata la:le ebeno talonapima: keda:hanama:, ba:bema: la: ipuwalo etate aeno iya:tulame tabo ubiha:ma: deda:na, ebete hopo lumagino tutumu taboma: ebeno ubiha: komo kahawakaliminaha:, ao, ebeno ododi ipuwalo ebete Godokono tutumu taboma: ebeno ubiha:

komo behawakalima.

9-10 Ba:gala wadiyala la: ba:moe eta
komo na:kuma:la:, la:le hibima: midipi
malemalelo kemalagidolenama: Godote la:
dopamo iya:tulamia:ta. Ba: hibila, la:le
ebeno tabamo papamila:halelo Ma:sadoniya
hoponapi hibima: midipi ekaki hiliyonomo
na:malemalelatekenakomata, huiyatiya aeno
ekaka:la:, kubaha: ale ba:moe leta ipuwalo
Godokono malemale emalagidolo komoma: la:
gala kakakiyalamema:, iyo, a ubi konomola
ba:moe eta kapiya tabo la: kokiyalamema:na:ta,
wadiyala la: Godokono malemale ipuwalo gala
na:kaapepehala:.

11 Ba:bema: la: la:eno ubi konomamo ba:ma
ka:na nihatena:la:, la:le komo tawakaluba:go
tatabalo ba emedena komopino komoma: tabo
ga:laheno la: ha:kiya la:eno emede komokomo
kapiya hidamo kulamema:nemata. Ba:gala
kebe modoboha: komokomo la:godolo da:pola:na,
hegehege mani oko owatiho ipuwalo la: ha:kiya
ba:bi komo na:modobuilamenakuya:la:, ale la:
dopamo keba ka:na ka:kiyalamiti ba:ba ka:na.

12 Numa:la:, la: ba:moe komamo hibili
da:papamila:halema, ba:ba tetelo la: mani
ba:gala ilina tawakaluba:godone dito uwatema:
temeteme iba:tamo a:kikalama:mata, iyo, ba:be
mabuma: hibima: midiha:pa:te la:eno tuputupu
ododili komo dulamelelamemena: iba:te la:
hidohido tawakalubima: ba:bo koga:lama:na:.

Kodawa Ya:sukunu Pe Komo

13 Aeno hibima: midipi ekaka:la:, puya:te
hibima: midi ipuwalo da:ha:lahui, a ubila

la: ibino hibi komo hidamo niya:tawahala:, la:le ibino ha:lahalaha komoma: tepo ipuwalo menemene lawekapoma:. Numa:la:, hibima: midiha:pa:te ibino tawakalubino ha:lahalaha komoma: kubanomamo ihiminaka, mabu iba:te Ya:sukunu kalakala komo ba:gala ebano pe komoma: uliholo kalatiminaha:. Huiyatiya la: ibi huiyama: akeda:hala:,

14 mabu a hibima: midipa:te iya:tawahala, Ya:suti da:hoiya: ebete ka:ka:mo gala a:kamahiguya:, iyo, ba:be mabuma: puya:te hibima: midi ipuwalo da:ha:lahamena: Godote iba:tamo ka:ka: gala kakikalalamema:ne, ebete Ya:sutamo ka:ka: keba ka:na kikamiya: ba:ba ka:na, ba:bema: kalakala konomola, ebano pe hegelalo ebete ibi atamo gala kakamagahelema:ne!

15 Ba:bema: ka:lo ale la: diya:tulamita, ba:moe tabo ba: Kodawoeno iya:tulame tabola. Ba: hibila, Ya:sukunu pe hegelalo a puya:te hibima: midi ipuwalo ka:ka:lo demedehonama:, Hunu Habamo konalehawaminama: puya:te dopamo da:ha:lahui ale ba:bi hibima: midipi a:kadopalamama:.

16 Numa:la:, ba:be hegelalo Godote ebano tabo madodo hunamo adipatelo modobo tabo da:goewatamene, ba:ba tetelo hopo habanapa:te Godokono gebole diyamo ba:gala ebano helonomo nopodawoeno tabo madodo ulihote Kodawa Ya:suti Hunu Habane ba:bo kopihitigama:ne. Ba:bema: puya:te hibima: midi ipuwalo da:ha:lahui, ba:ba:te dopamo ka:ka:mo mahila:halete,

17 ba:bene a puya:te hopo habalo demedehonama: Ya:suti a uwatete, a hibima: midipi hiliyonomate eba:go alomo hunulu ba:bo konekapiyama:nema:. Ba: hibila, ba:ba tetene tupuimiti ale Kodawa Ya:sukuba: emedena emedena tetelo bemedehonama:,

18 ba:bema: wadiyala la: ipuwalo ba:moe tabo komoma: etapa:te etapi hidamo nowalubihuinakuya:la:.

5

Hibima: Midipa:te Ya:sukunu Pe Komoma: Uli-holo Na:latiminamena:

1-2 Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, Kodawa Ya:sukunu Ko Hegelalo kebe hiya:hiya: komate dikulihomena: ba:bi komoma: nale ba:moe leta ipuwalo la: koamo a:kakiyalama:mata, mabu la: iya:tawahanomola pilo dubuti du ipuwalo keba ka:na ka:penako Ya:suti ba:be Hegelalo ba:ba ka:na kopema:ne.

3 Iyo, ba:be hegolate peheno dopamo hibima: midiha:pa:te ba:ma ka:na ba:ga:lanakomena:, “Aeno emede komo ba: hidonomola, ba:gala tole komote agodolo kitanaha: mabu hopo habanapa:te hete ipuwalo bemedena.” Huiyatiya ba:ba tetenomolo Godokono konomo olalatiti iba:tamo dito kuluhukuma:ne, lamitu kame-nate hiya:hiya: komo ba ododili ebano gudu alahimi temetemete ebetamo keba ka:na kuluhukunako ba:ba ka:na. Ba: hibila, ba:ba tetelo hibima: midiha:pa:tamo duluhukumini, iba:te ba:be olalati temeteme ipuwane alahutihoma: gabu nipo kohowadima:na:!

4 O hibima: midipi ekaka:la:, puya:te du konomolo u da:lahanaka ba:ba:te pilo dubuino pe komo a:kiya:tawahala:, huiyatiya la:eno komo eba ka:naha!: La: du ipuwalo kemedenaha: huiyatiya la: Kodawoeno pe komoma: uliholo emedenamata, ba:bema: ebete ebeno Ko Hegelalo da:pemene la:le ba:be komo umiti a:kala:wa:hamata.

5 Numa:la:, la: hiliyonomate alo teteno gugudima: eda:hanamata, iyo, a hibima: midipi du teteno gugudiha:,

6-7 ba:bema: komopa:te u da:lahanaka ale ba:bako tawakalubima: eda:ha modoboha:, mabu du tete ba: ibino u laha tetela ba:gala du tete ba: ibino gamoda niho tetela. Wadiyala ale huiyatiya tuputupu ukuilo ba emedena aeno Kodawoeno pe komoma: uliholo kolatiminama:nema:,

8 iyo, a hibima: midipi ba: hegela teteno tawakalubila, ba:bema: wadiyala ale hiliyonomo tetelo tuputupu ukuilo bemedenama:. Ba:gala wadiyala ale Godoko hibima: midi komo ba:gala malemale emalagidolo komo, ba:bi netewa koko komo aeno apa:mo kopupulima:nema:, alaholodawate ebeno nehe ilina da:pulinako ba:ba ka:na. Ba:gala ale aeno ka:ka: mula: komo Ya:sugodone hibili lawema:, wadiyala ale ebeno pe komoma: uliholo ba:latiminama:, mabu ba:bako ulihi komo ba: alaholodawoeno diba huiyala.

9 Numa:la:, Godote a kaka:miya:ha: ebete aeno kuba ododili mabuma: ebeno konomo mauba ipuwalo huiya atamo kikaa:mema:. Ao, ebete huiyatiya a uwatiya: ale aeno Kodawa Ya:su Ke-lisokono oko komodo aeno ka:ka: mula: komo

kolawema:,

¹⁰ mabu Ya:sukunu hoe komoeno ipuwa ba:ba:ma ka:nala, ebe ubila ale emedena emedena tetelo eba:go kemedenama:. Ba:bema: kalakala konomola, hibima: midipi ipuwalo puya:te dopamo da:ha:lahui ba:gala puya:te ebeno pe hegelalo hopo habalo demedehonamena:, ibi hiliyonomate kapiya tetelo ibino hibi kalakala ebegodone konelawema:na:.

¹¹ Iyo, ba:moe mabuma: wadiyala la: la:eno tabo komamo ba:gala la:eno ododili komamo la: ipuwalo etapa:te etapi hidamo nowalubi-huinakuya:la:, la: ba:ma tetelo keba ka:na kododionama ba:ba ka:na.

Polote Leta Kuititi Hapulu Komo Iya:tulame Tabo Dolamagiya:

¹² Aeno hibima: midipi ekaka:la:, ale la: begoelama:ta la:eno hibima: midi ipuwalo puya:te Kelisokono hibi gabu ba:gala emede como la: iya:tulamema: oko dowatina, wadiyala la: la:eno tepo ipuwoeno ukuilo ibi hunamo wadiya:paa:latelelo ibino tabamo na:papamila:hanala:.

¹³ Numa:la:, iba:te la: kowalubilima: hidu oko bowatina, ba:bema: wadiyala la: ibino tabamo hidonomamo ba papamila:hale ibi malemalelo nemalagidolenala:. Ba:gala eta como, wadiyala la:eno kapiyuimi ipuwalo la: hiliyonomate tatabalo nemedenala:.

¹⁴ Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, ale la: koamo na:ga:lalama:ta la: ipuwalo puya:te buhamama: deda:hana, wadiyala la:le ibi na:kiyahalama:la: oko hibilo kowatihoma:.

Ba:gala puya:te ibino hibima: midi ipuwalo hilopo diya:tawahana ba:gala puya:te heloha:ma: deda:hana, wadiyala la:le la:eno tabamo ba:gala ododili komamo ibi nowalubiliya:la:, iyo, la:le komo hiya:hiya: hiliyonomo tawakalubi la:eno tabamo dowalubilinakoma la:le iba:tamo tiyolo ubiha:ma: akeda:hanakala:.

¹⁵ Ba:gala ba:moe ba: eta komola. La:eno emede ipuwalo etate etatamo kuba dododimini, ba:ba tetelo temeteme lawedawate kuba ododidawatamo huiya akikama:la:, huiyatiya wadiyala la:le hiliyonomo tetelo la:eno ubi konomamo nihatnakuya:la:, la: ipuwalo etate etatamo male-male ba hawakalimi komo hiya:hiya: tawakalubi hiliyonomatamo atumu hidu komokomo kapiya kakododilinama:.

¹⁶ Ba:bene hiliyonomo tetelo la:le Godokono kalakalago ba emeden,

¹⁷ du ba:gala hegela hiliyonomolo eba:go tabo ga:la komo ekelalameheno,

¹⁸ hidohido komate ikuliho tetelo ba:gala olalati komate ikuliho tetelo ebetamo kalakala tabo na:wadiya:paa:lateleenakuya:la:. Ba: hibila, ba:moi netewa-kapiya komo ba: Godote la:eno emede ipuwalo ulamema: ubi dihatena ba:bi komola, mabu la:le Ya:su Kelisoko ipuwalo ba emeden ba:bi hidohido komate la:godolo nikulihonakamena:.

¹⁹ Ba:bema: Godokono Talona Gobogobote kebe oko kowatina ba:be oko akaduhima:la:,

²⁰ iyo, keba tetelo eta lumagiti Godokono ukui hibinomolo da:hawakalimimini, wadiyala la:le ba:be tabo lawete kubama: akaga:lala:.

21 Huiyatiya la: hidamo, tawakaluba:te kebe hiya:hiya: tabo komo Godokono mahilamo dolamagiminaka, la:le ba:bi hiliyonomo tabo komo la:eno hidu ukuia:mo anagilamete hibi tabonomoma: tiyolo akaga:lala:. Ba: ba:moe gabodo la:le Godokono hibi tabo komokomo kodakodalo ba watila:mota:na,

22 hiya:hiya: kuba tabo ba:gala ododili komokomo hiliyonomo la:le gala hapuamo na:midaliya:la:.

23 Ba: hibila, kebe dawate a hibima: midipa:tamo hete dikaa:mena, ba:be Kodawa ba: Godotela, ba:bema: ale la: mabuma: ebe ba:ma ka:na toemehonakoma:, ebete la:eno emede komokomo hiliyonomo ipuwalo la: ebeno hibi talonapima: ba midili, ebete la:eno gobogoboeno ukui ba:gala tepo ipuwoeno ubi komo ba:gala ape konomoeno ododili komo hidamo nulamelelamenakamena:ta. Kalakala konomola, ba: ba:moe gabodo Kodawa Ya:su Kelisokono pe tetelo eta kuba deha:potonomote la: ipuwalo a:kitanamene.

24 Numa:la:, Godote la: ebeno talonapima: keda:hama: ka:laminata, ba:bema: ebe modobola ebete ba:be hidu okola: ipuwalo upula:, iyo, ebete kebe komo ododilima: tabo dolamagina ebete ba:bi komokomo hibinomolo bododilinakomene.

25 Ba:bema: aeno hibima: midipi ekaka:la:, wadiyala la: ba: atumu a mabuma: Godotamo na:toetoehonakuya:la:,

26 ba:gala la: da:kapiyuiminakoma, wadiyala la: hiliyonomo etapa:te etapino kokoto uwatehuilo na:pa:watamehuinakuya:la:.

27 Na Polote Godokono mahilamo la:
ba:ma ka:na goelamemata, la: ba:moe
leta hibima: midipi ekaki hiliyonomatamo
na:ka:lamiholiya:la:

28 Wadiyala aeno Kodawa Ya:su Kelisokono
malemale komote la:godolo nitanamene. Ba:moe
ba: naeno tabo kuititila. Ba:ba:la.

**GODOKONO HIDO TABO
The New Testament in the Tabo Language, Aramia
Dialect, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Aramia) long
Niugini**

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Aramia) (Tabo)

Dialect: Aramia River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 5 Mar 2024

3c340006-f955-5c23-b3a5-6598deca5d75